

Şefe Yasak Yasaktır 2

– Veysel Başer · 29 Mayıs 2012

ŞEFE YASAK; YASAKTIR -2

Çok değil, iki ay sonra uzak bir yere havale ettiler beni. Kimi arkadaşlar tayin, kimileri nakil, bazıları da sürgün dedi.

Sürgün yerindeki ikinci müdürüm, kader birliği yapacakken beni gördüğünde kurtlu elma yemiş gibi suratını ekşitti. Besbelli ki ilk müdürümce fitlenmiş. Bu müdürün gazabına da çok çabuk uğradım. Adam, ne yapıp edip yeşil başlı gövel ördeği havada gösterdi bana. Çok ıraklara sallattı beni. Onun yüzünden Ankara sokaklarında volta atıp geziniyorum...

Dedim ya, biz bu mesleğe atılırken kanımızı dahi yeşil yapacağız diyerekten ant içip yemin etmiştik. Buna ulaşana kadar şairin dediği gibi, "Oradan oraya yeşil bir yaprak gibi savrulacağız."
Kanımız yeşillenene kadar...

*

Eksik olmasın emmim kızı Halime'nin kocası ağırlığını koymuş ki, bir başka yere tayin olundum. Dördüncü müdürüm, beni kanatları arasına alma hevesli gayretine girdi hemen. Benim duyargalar boş durmuyordu helbet. Meğersem, emmim kızı Halime'nin kocası, dördüncü müdürüme, "Kayınçomu sahiplenip kolla" diye okkalı bir haber yollamış. Bunun etkili tesirinden olsa gerek bu müdürüm, üç maaş süresi merkezde tuttuktan sonra, bir ay süreli şef görevi verdi bana. Hem de, deniz kıyısındaki bir kasabaya. Oradaki iki şefliğin en fazla ormanı olan bölgesine. Müdürüm, "Başarılı olursan, geçici değil kalıcı şef yaparım orada," dedi bana. Adamakıllı söz verdim müdürüme. Malum odur ki, söz vermek ayının armut yemesine benzemez. Söz vermeme, yeminle imanlı kıldım.

Kanım yeşile dönüşecek sevinciyle vardım kasabaya. Kasaba deniz kıyısında ama, ekonomik sosyal damarları, seksenlik ninenin damarları gibi mübarek. Hani bir para var ya, S harfi iki çizgiyle kesilmiş. Yanılmıyorsam Alman sterlini olacak. O paradan hiç nasibini almamış kasaba.

Oradaki yaşını başını almış öbür şef poyraz sıcaklığında karşıladı beni. Emrinde çalışacağımı söyleyince pek fena kızdım.

"Sen mühendis muavinisin! Ben, orman fakültesinden kırmızı kurdeleyle mezun olan orman yüksek mühendisiyim. Sen benim emrime tabi olacaksın!" diyerek otoriter bir şef olduğumu daha baştan belli etmek istedim. Dalgasına gülümseyen katip-mutemetlere; "Sırtmayın len!" diye çıktım. Epey bir mırın kırın eden öbür şef bir süre sonra ; "Şefliğini göster o zaman," deyip teslim bayrağını çekti. Bölgeyi gezdirmesini istedim. Keyfinin olmadığını söyledi. Ortak kullanılan eski pikaba el koydum hemen.

Ölçme-kesim memurunu alıp dağları, ormanları seyran eylemeye çıktım. Mevsimlerden, ağaçlara su yürüme dönemiymiş. Göğü yaran gür ormanların içinden geçerken göğsüm küt küt atıyordu. Anladım ki, kanım yeşile dönüşüyor. Şoför, "Yollar bozuk. Daha öteye gitmeyelim şefim," deyince "Sür!" diye emir verdim sertçe. Şefe hayır diyebilir mi şoför? Elbette diyemez...Sürdü eski pikabı. Biraz sonra önümüze göçük çıkınca geriye döndük. "Bu yollar niye tamir edilmedi?" diyerek çıktım memura. Çok sert şef olduğumu anlamış olacak ki büzüldü. "Yarın bu yol açılacak!" dediğimde, "Emredersiniz şefim," dedi uysalca.

O gün ve ertesi günü bölgemi bir hakkın gezemesem de az buz tanımış oldum. Eski pikap da haşat oldu. Şoför, beni ispiyonlamış olmalı ki, öbür şef bana bozuldu ama ses edemedi.

Baktım ki araba yok, ayaklar ne güne duruyor diye düşündüm. Şef dediğin dağları ve ormanlarıyla haşır neşir olmalı. Ben de öyle olmaya kadar verdim. Çadır, portatif karyola, yatak döşek cinsi şeylerle çatal, bıçak, tava tencere gibi yemek malzemeleri ayarladım. Tabi bol miktarda tarhana, bulgur, makarna, çay şeker gibi yiyecekler.

Benimle dağda kalacaklar memurlar mızımızlandılar emme, "Emrediyorum" deyince kıvırtamadılar.

Dağlarım ve ormanlarımla bütünleşmek için yola koyuldum. Tabi yek yalnız başıma değil. Önde bekçi. Merkebi yediyor. Merkebin yan tarafından gizlenerek giden ormancı. En arkada da şeflerin şefi ben...Tıpkı aynı katırlı fincancılar gibi şangır şungur giderken kasabadaki bütün kahvehane önleri insanlarla kalabalıklaştı. Dükkan ve evlerden çıkan başka insan tayfasıyla daha da rengarenk oldu kasabanın orta sokağı. Bütün ahalinin bizleri seyreylemek için ayakta dikilmiş durduklarını anlamakta gecikmedim. Seyreleyenler kesin kesine mutlaka; "Şef dediğin böyle olur," demişlerdir. Demeyenlere öyle dedirtmek için arkası basılı ibikli şapkamı hafifçe yavaştan çıkarıp kıyakça bir selam verdim. Hemencecik cevap geldi. Bir el şaklatması oldu ki, kasabanın böyle bir şakşaklı sesi duyduğunu sanmıyorum.

Kasabadan çıkana kadar kadın cinsinden olanlar evlerinin penceresinden, kapı aralığından; çoluk çocuk takımı da peşimizden takiben bu törenlik yürüyüşü bizlerle birlikte epey uzakların ötesine kadar götürdüler... Hele çocukların; "Uzun ip elimizde, baltalar belimizde," cinsinden söyleyip çığırdıkları türkü, doğrusu ve eğrisiyle törenlik yürüyüşümüze neşelik oldu. Bir ara ormancının bekçiyi; "Çocuklar, ayı oynatanların peşinden gittikleri gibi bizim de peşimizdeler," fiskosunu duyar gibi oldum. Ormancıya adamakıllı kızdım. Bir daha böyle nane yerse siciline kırmızı çizik atacağımı söyledim.

Rahvan eyleyip yola koyularak gittik. Sırtlar aşır derelerden geçtik. Bir çeşme başında mola eyledikten sonra tekrardan yola dizildik. Bekçinin akçam, ormancıyla benim karaçam dediğimiz bir ağaçtan reçine sakızı topladım. Ağzımda çiğneyip yapışkan sakız yaptım.

Güneşin, dağın arkasına saklanmaya çalıştığı bir zaman vaktinde, bol eğretili bir alanda geceleme kararı

verdim. Çadır kurma ameliyesi sırasında, kömürlü madenlerin işte bu eğrelti ağaçlarından olduğunu belirterek ormancıyla bekçiye önemli bir konuyu öğretmiş oldum. Bekçi, "Şefim bunlar ot, ağaç değil," deyince, "Ataları dev ağaçlardı," diyerek cahilliğini yüzüne vurdum.

Gündüzle karanlık arası bir zamanda bekçinin tek kırmalı çifte silahını alıp, yemeklik tavşan avlamaya çıkarken ormancı, biraz da saygısız bir aksanla, "Şefim...Av yasak," deyince hışımla ona döndüm.

"Şefe yasak; yasaktır!"

Orman şefi; dağların, ormanların kralıdır. Ona yasak söker mi hiç?..

İşte bu kızgınlıkla çıktım tavşan avına.

Şom ağızlı ormancı yüzünden avsız döndüm. Ama gelirken, bir türkü çığırıp söyleyerek ağaçların budaklarındaki pası sildirerek iyi bir iş yaptım.

İkinci günü akşamı, bölgem ormanlarının göbek mahalline ulaştık. Yine tekrar eden bekçinin akşam, ormancıyla benim karaçam dediğimiz, pek çoğu kayık direği olacak ağaçların bulunduğu ormana girdik. Öyle orman görmemişim. Baktım kaldım. Kanımın yeşillenmeye başlamış olmasından olsa gerek, içim pır pır etmeye başladı. Büyük üstat Hikmet Nazım'ın dediğinden bahisle, "...bir orman gibi kardeşçesine," yaşam ülküm, daha bir bereketlenip zenginleşir gibi oldu...

Hemen çalışmalara başladım. Öncelikle, kalın kaplı orman işletme planını açarak yazılanları bir hakkın inceledim. Bu ormanlarda bakım yapılacağını yazmışlar. Öğle yemeğinden sonra, katlı haritayı cebine koyup ormanı dolaşmaya karar verdim. Ormancı;

"Şefim, kaybolabilirsiniz, birlikte gidelim," deyince ona fena kabardım.

"Cebinde haritası olan şef kaybolmaz!" diyerek ağzının payını verdim. Bekçi;

"Şefim, orman tekin değildir. Tüfeği alın," deyince tepem hepten atıverdi.

"Şef korkmaz! Yüreği altı okkadır!" dediğimde, sesimi bir de orman söyleyip yankıladı.

Ormancı, gülecek gibi oldu. Suratımı karartınca hazır ola geçti. Selam çakarak hürmet tazeleyip uğurladığı için bir şey demedim.

Epey bir yokuş tırmandıktan sonra bir tepeye çıkıp, ormanlarımı temaşa edip seyreyledim. Akşama doğru dönüş eylerken, haritadaki sırtla arazideki sırtı karıştırmışım ki yönümü kaybettim. Küçük ve sık bir fundalığa yaklaşırken bir homurtu duydum. "Öhö! Öhö" diye ses verdim. Fundalıktan bir domuz çıktı. Sanırsın ki Anadolu'nun karasığırı. Ödüm hop etti. Hemen yan taraftaki çatal ağaca Tırmandım. Domuz, sıklığa girdi. Oradan mızıklayıcı sesler de gelmeye başladı. Ses ettim, köpek gibi havladım, tüfek atışı gibi gümledimse de onları oradan def edemedim. Kuru dal parçalarını kırıp kırıp fundalığa attım. Epey bir zaman sonra karasığır gibi domuz çıktı barınağından. Arkasında da yedi sekiz yavru görünce hayret edip şaşkınlığa düştüm. Yavaş yavaş, öteye gittiler. Yavrular, küçücükler. Aynı zebra sıpası gibi beyaz kuşaklı, pek güzeldiler. Analarını kaçırtıp birisini kucağıma alıp götürseydim var ya, "şeflerin şefi domuz yavrusu yakalamış" denilerek kısa sürede dört cihana yayılırdı namım...

Akşam karanlığı basmak üzereyken indim ağaçtan. Tam bu sırada iki el silah sesi duydum. Ormancının tabanca attığını anladım. Meğersem, sesin geldiği yönden epey sapmışım. Hemen sesin geldiği tarafa koştum. Biraz sonra daha bir sesli silah atıldı. Bu defa bekçinin silah attığını tahmin ettim. Durmadan yan aşağı koşarak öğleyin geçtiğim dereyi buldum. Oradan aşağı inerken karanlık iyice bastırdı. Bekçi ve ormancının seslerine doğru inerek en sonunda yanlarına vardım. "Şef, geceleyin bile yolunu bulur," diyerek, şefliğime leke sürdürmek istemedim.

Sabahleyin, yakın köyden altı işçiyle ölçme-kesim memuru geldi. Yapılan çaydan onları da nasiplendirdim. Ardından da kesilecek ağaçları damgalama işine giriştik. Ormanda bir hakkın gördüklerim şunlardı. Bazı ağaçların tepeleri bozulmuş, kafaları kelleşmiş. Kimilerinin belleri kamburlaşmış. İçlerinde, dilenci gibi iki büklüm olanlar bile vardı. Özellikle genç olan kimi ağaçlar, orman ağası bazı ağaçların boyunduruğu altındaydı. İşte o zaman anladım ki, bizim büyük üstat Hikmet Nazım'ın yazdığı şiir yavan. Ağaçlar, ormanda kardeşçe yaşamıyorlar. Baskı basanıdır haydutluğu ağaçlarda da var. Güneşten ve topraktan daha fazla nemalanayım hırsı, ağaçların da öz suyuna işlemiş. Yan komşularına güneşin gitmesini önlemek için o tarafta daha fazla dallanmışlar. Bir sosyalist ve yarım komünist olarak anladım ki, kodaman ağaçlar da insan kodamanları gibi insafsızlar. Öyle ki, dünyanın ilk komün yaşamın örneğini veren *juniperus communis varyete nanayı bile orman sınırının üstlerine sürmüşler. Onlar da, zor iklim koşulları karşısında ağaççık halinde komün yaşamlarını sürdürmüşler. "Dinsizin hakkından insafsız gelir" mantığıyla sosyal adaleti ormanımda gerçekleştirmeye yöneldim. Bakıma muhtaç ağaçlar toprak ve güneşi öbür ağaçlarla hakça paylaştıklarında ormanın özgür birer bireyi olarak saygın yaşayacaklardı...

Bir sigara molası verdiğimde bunları küçük defterime yazdım. Okuduğumda, kanı yeşillenen bir ormancı olmanın yanında iyi bir yazman olduğumu da anladım. Her şeyi iyi yazdığımı göre bende edebi maden var. Kanım yeşillendikçe beynimin de iyi çalıştığını anlıyorum...

Ertesi günü damgaya devam ettim. Memurlar, böyle damgaya hiç şahit olmadıklarını, öncelikle eğri böğrü, kel kör, hasta ve yasta olan ağaçların damgalandığı, *kostak ağaçların damgalanmadığı yönünde fikir beyan ettilerse de önemsemedim. Damga yapan önceki şefleri, eski devir insanları safına koydum. Hani hastalıklı, sakat çocukları aslanlara atan eski devrin insanlarına. Şimdilerde ise işte bu şefler ve müdürler, kapitalistliğin orman payandaları olmuşlar...

Damga işinde çalışan köylülerin yaptığım damgayı beğendiklerini davranışlarından anladım. Yamuk yıllık ağacı kesmektense kostak ağacı kesmek daha kolay olur elbette.

Damga işim tamı tamamına on gün sürdü. Ormancı ve bekçi, katık getirme bahanesiyle karlılarının sıcaklığına bakmaya gittiler. Ben hep dağda, dağ çamlarımla ve kaya keçilerimle baş başa kaldım. Toplantı olmuş gidemedim. Müdürüm çağırmış, damgamı bitirince geleceğimi bildirdim.

Hayatımın bu çok önemli bölümünü dağda kaleme alıp yazıyorum. Çok mutluyum. Ormanlarımın içinde ağaçlarımla, dağ hayvanatlarıyla birlikte beraber olmanın tatlı zevkiyle yaşıyorum. Şef olmanın doyumlu hazzında, mesleğime hizmet etmenin en değerlisini ve en güzelini vermenin azimli gayretindeyim. Kanımın yavaş yavaş yeşillenmeye başladığına inanmaya başlıyorum...

*Kostak :Güzel, zarif, yiğit. Öyküde; kaliteli, sağlıklı anlamında.

*Juniperus communis varyete nana. Bodur (Yöresel olarak yapık adı verilen) ardıcın Latince adı.

Veysel Başer

Sonrası son bölüm.